

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra samrådet i Videnskabsudvalget onsdag den 11. juni 2008 vedrørende specifikke adgangskrav til universiteternes bacheloruddannelser.

Med venlig hilsen

Helge Sander

11. juni 2008

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post vt@vtu.dk

Netsted www.vtu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-030188

Dok nr. 592954

Side 1/1

Samråd (åbent) i Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi onsdag den 11. juni 2008 vedr. specifikke adgangskrav til universiteternes bacheloruddannelser – UVT – alm. del – spørgsmål S – X.

Spørgsmål S:

Hvad er ministerens holdning til, at mange unge uddannelsessøgende ikke kan blive optaget på deres ønskede universitetsuddannelse og dermed må udskyde studiestart på en videregående uddannelse mindst et år på grund af de nye adgangskrav for bacheloruddannelser, selvom universiteterne finder de uddannelsessøgende fagligt kvalificerede, og hvorledes finder ministeren det i overensstemmelse med regeringens holdning om, at de unge skal hurtigere i gang med en uddannelse og at flere skal tage en videregående uddannelse?

Svar:

Det er væsentligt for regeringen, at flere gennemfører en videregående uddannelse, herunder en universitetsuddannelse, og at flere gennemfører uddannelsen på normeret tid.

Men det skal ikke ske ved at slække på de faglige krav. De nye specifikke adgangskrav giver de unge forudsætninger for at starte på en universitetsuddannelse og styrker deres muligheder for at gennemføre den. Samtidig sender vi et signal om, at fagligheden prioriteres højt.

Fra optagelsen 2008 indføres nye specifikke adgangskrav til universiteternes bacheloruddannelser, dvs. krav til bestemte gymnasiale fag på A, B og C-niveau.

Men ændringen har været på vej i tre år, idet de nye regler blev varslet i maj 2005 ved udstedelse af en ny adgangsbekendtgørelse. Det har været vigtigt, at de nye krav til at blive optaget på uddannelserne ikke kommer bag på de unge – men at de har haft tid til at tage højde for dem.

Målet med de nye adgangskrav er at få nogle nyoptagne studerende, der er bedre fagligt funderede og mere fokuserede. De har forberedt sig på at søge ind på netop den type uddannelse, de er optaget på, og har derfor også en mindre risiko for at falde fra. Samtidig sikrer et højere fagligt niveau blandt de studerende ved optagelsen også et højere niveau på uddannelsen generelt.

Hvis en ansøger ikke via sin gymnasiale uddannelse opfylder de specifikke adgangskrav, er der mulighed for efterfølgende at supplere til de nødvendige niveauer via Gymnasial Supplering.

De Gymnasiale Suppleringskurser udbydes løbende, men en del af disse kurser udbydes også som ”turbokurser”, hvor ansøgere kan supplere i sommerferien inden studiestart.

Spørgsmål T:

Kan ministeren redegøre for tilfælde, hvor universiteter i henhold til adgangsbekendtgørelsens § 5 og § 7 har tildelt en uddannelsessøgende dispensation fra adgangskravene på en given bacheloruddannelse, og herunder redegøre for hvordan § 5 og § 7 skal fortolkes.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 2/2

Svar:

I ministeriet har vi ikke konkret kendskab til universiteternes dispensationspraksis.

Adgangsbekendtgørelsens § 5 giver i helt særlige tilfælde universiteterne mulighed for at optage ansøgere, selvom et specifikt adgangskrav ikke er opfyldt, fx kravet om et ekstra sprogfag til de humanistiske bacheloruddannelser.

Et særligt tilfælde kan være, at en ansøger med en gymnasial uddannelse efterfølgende har opnået dokumenterede faglige kundskaber, der kan erstatte et bestemt adgangskrav.

Man kunne eksempelvis forestille sig, at ansøgeren har læst fremmedsprog i udlandet. Et dansk universitet kan i denne situation vurdere, at ansøgeren i det konkrete tilfælde opfylder sprogkravet.

Adgangsbekendtgørelsens § 7 giver universiteterne mulighed for – ud fra en helhedsvurdering - at optage ansøgere, som ikke har en adgangsgivende uddannelse og dermed heller ikke opfylder de specifikke adgangskrav.

Universitetet kan i denne situation konkret vurdere, at ansøgeren har dokumenterede faglige kvalifikationer, som gør, at ansøgeren alligevel vil kunne gennemføre uddannelsen.

Eksempelvis kan et universitet til lægeuddannelsen optage en ansøger, der ikke opfylder adgangskravene, men som i stedet har en sygeplejeuddannelse og evt. nogle års erhvervs erfaring.

Spørgsmål U:

Hvordan forholder ministeren sig til, at mange HTX studenter ikke kan blive optaget direkte på humanistiske bacheloruddannelser, eftersom de ikke er blevet undervist i historie B, idéhistorie B eller samtidshistorie B, samt et sprogfag på A niveau eller et fortsættersprog på B niveau, og dermed ikke opfylder de nyligt indførte adgangskrav for landets bacheloruddannelser, og hvad vil ministeren gøre for at sikre, at HTX studenterne ikke bliver unødigt forsinkede i studiestarten i forhold til andre?

Svar:

HTX uddannelsen er en gymnasial uddannelse med en stærk profil inden for teknik og naturvidenskab. Det betyder, at htx-elever har meget fine direkte adgangsmuligheder i forhold til videreuddannelse inden for dette område.

Omvendt giver HTX-profilen begrænsninger for elever, der søger ind på humanistiske videreuddannelser, da HTX eleverne let kommer til at mangle historie og sprog.

Med virkning fra 2006 har HTX elever haft mulighed for at gennemføre valgfag i idéhistorie B, og sprog har hele tiden været en mulighed.

Herudover har HTX studenter – på linje med andre studenter – mulighed for at supplere, så de kan opfylde adgangskravene til eksempelvis de humanistiske bacheloruddannelser.

Jeg mener derfor ikke, at der er grundlag for at indføre særlige ordninger for de HTX studenter, som ikke opfylder adgangskravene til de humanistiske bacheloruddannelser.

Spørgsmål V:

Hvilke bachelorstudier forventer ministeren får tilgangen styrket på grund af den nye adgangsbekendtgørelse, og hvilke studier forventes at få mindre tilstrømning på grund af omlægningen, og vil bekendtgørelsen ifølge ministeren medføre større hhv. mindre søgning til bestemte universiteter?

Svar:

Jeg har ikke på nuværende tidspunkt konkret viden om, hvordan søgningen til enkelte uddannelser eller universiteter vil blive påvirket af de nye specifikke adgangskrav til bacheloruddannelserne.

Denne viden har vi først efter anden og største optagelsesrunde den 5. juli.

Samtidig med at vi har ændret adgangskravene, har vi også omlagt kvote 2. Vi har gjort op med den nytteløse pointjagt, hvor alt for mange unge har brugt alt for lang tid på at samle point i kvote 2, uden det medfører optagelse på deres ønskeuddannelse. I stedet er antallet af pladser øget i kvote 1.

Der vil fortsat være en lille kvote 2, men optaget her baseres alene på universitetets konkrete vurdering af ansøgeren.

Jeg vil også fremhæve, at et andet formål med de nye adgangskrav er at give samme typer uddannelser samme adgangskrav, uanset hvor i landet de udbydes.

Det gør det lettere for ansøgerne at se de faglige krav og åbner mulighed for, at ansøgerne kan vælge imellem flere forskellige uddannelser. Det betyder fx, at en ansøger typisk skal have matematik A, fysik B og kemi B, uanset om vedkommende efter den gymnasiale uddannelse vælger at læse en naturvidenskabelig, sundhedsvidenskabelig eller en teknisk-videnskabelig uddannelse.

Spørgsmål W:

Har ministeren overvejet at lave særlige overgangsordninger for studenter, der har taget studentereksamen før 2008, således at optaget i 2008 ikke får utilsigtede konsekvenser i form af tomme pladser og udskydelse af studiestart for de afviste uddannelsessøgende – og hvis ikke, vil ministeren da overveje dette?

Svar:

Som jeg har nævnt i svaret på spørgsmål S, blev de nye adgangskrav til universiteternes bacheloruddannelser varslet i maj 2005.

Formålet med dette varsel var netop, at kommende ansøgere havde mulighed for at indrette sig på adgangskravene – enten via valg af de krævede fag i den gymnasiale uddannelse eller efterfølgende via suppleringskurser.

Ansøgere med en studentereksamen fra før 2008 har derfor både haft mulighed for at vælge fag i gymnasiet, som kunne opfylde adgangskravene. Herudover har de haft ét år eller mere til efterfølgende at indrette sig på det, der skal til for at blive optaget på deres ønskeuddannelse.

Derfor mener jeg ikke, at man skal tale om yderligere overgangsordninger nu. Det ville heller ikke være rimeligt over for de mange ansøgere, som rent faktisk har indrettet sig på adgangskravene, og her tænker jeg også på dem, som har suppleret eller er i gang med at supplere.

Spørgsmål X:

Hvordan vil ministeren forholde sig, hvis det viser sig, at der alligevel bliver mange ledige studiepladser på universiteterne, når universiteterne har brugt de eksisterende dispensationsmuligheder samtidig med, at der er unge, som efter en konkret vurdering findes kvalificeret til at gennemføre studierne?

Svar:

De specifikke adgangskrav til universiteternes bacheloruddannelser er ikke grebet ud af den blå luft. De er fastsat bl.a. efter dialog med universiteternes rektorer for at styrke de unges faglige forudsætninger for studiestarten.

Vi håber hermed, at flere unge fortsætter og gennemfører deres uddannelse.

Vi skal simpelthen have reduceret det store frafald, som allerede efter første studieår på bacheloruddannelsen i dag er på gennemsnitligt 20%.

Det er et problem både for de unge og for samfundet.